

Program rozvoje obce Dolní Lhota na roky 2023 - 2028

prosinec 2022

Program rozvoje obce Dolní Lhota obsahuje:

Analytickou část

Strategickou část

Obsah

Úvod	2
ANALYTICKÁ ČÁST	3
Charakteristika obce.....	4
Profil území a lokalizace	4
Historie obce	5
Dotazníkové šetření v obci	10
Sociální a zdravotnické služby	11
Školství.....	12
Služby.....	15
Technická infrastruktura	17
Bydlení.....	21
Další občanská vybavenost.....	22
Dopravní infrastruktura.....	23
Hospodářství	24
Životní prostředí.....	26
Cestovní ruch, relaxace, volný čas.....	28
Bezpečnost	29
Územní plánování.....	30
Spolupráce obce s dalšími subjekty.....	30
STRATEGICKÁ ČÁST.....	32
Program rozvoje obce Dolní Lhota	33
Strategická vize.....	33
Návrh aktivit pro rozvoj obce	33
Realizace programu rozvoje obce Dolní Lhota	40
Závěr	40
Seznam tabulek a obrázků.....	41

Úvod

Program rozvoje obce (PRO) je základní plánovací dokument obce, zakotvený v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Tento strategický dokument byl vytvořen s využitím Metodiky tvorby programu rozvoje obce (PRO) Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

PRO slouží k zapojení veřejnosti do rozhodovacích procesů obce, napomáhá zajistit kontinuitu při změnách vedení obce a může poskytovat mandát pro přípravu a realizaci rozvojových aktivit obce (územní plán, dotace, stavební dokumentace, apod.).

PRO obsahuje analytickou (datovou) část s charakteristikou obce v jednotlivých tematických oblastech, tato datová část je doplněna o poznatky z dotazníkového šetření, které probíhalo na obci v listopadu 2022. Celkové výsledky dotazníkového šetření jsou zpracovány jako samostatná příloha a občané do ní mohou nahlédnout na obecním úřadě. Další důležitou částí dokumentu je Strategická část s návrhem priorit a řešení nalezených problémů a rozvojového potenciálu obce. Strategická (návrhová) část definuje základní vizi rozvoje obce, cíle, opatření a aktivity, které povedou k naplnění této vize.

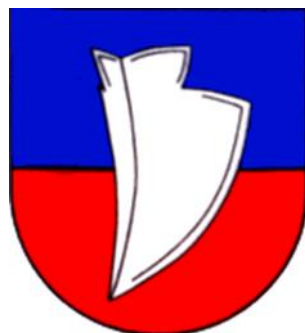
Program rozvoje obce Dolní Lhota vychází z analytické části, informací a poznatků vedení obce a výsledků dotazníkového šetření, které na obci probíhalo v prosinci 2022. Návrhová část byla koncipována na základě návrhů a diskuse zpracovatele s vedením obce. Volby priorit a návrh konkrétních způsobů řešení problémů a potřeb obce je místní samosprávou definována v Akčním plánu, tj. seznamu investičních a neinvestičních aktivit na roky 2023- 2028.

Zpracovatel:

Ing. Pavlína Brussová
prosinec 2022

Schvalovací doložka:

Program rozvoje obce Dolní Lhota na období 2023 - 2028 byl schválen Usnesením č. 32/2 na zasedání Zastupitelstva obce Dolní Lhota dne 14. prosince 2022.

Program rozvoje obce Dolní Lhota na roky 2023 - 2028

ANALYTICKÁ ČÁST

Charakteristika obce

Profil území a lokalizace

Obec Dolní Lhota leží v západní části okresu Ostrava-město, nad levým břehem středního toku potoka Porubky. Nachází se tedy přibližně uprostřed mezi městy Ostrava a Opava. Obec je situována na samém okraji podhůří Nízkého Jeseníku a na okraji Ostravské pánve. Ve vzdálenosti 9 km severovýchodně leží město Hlučín, 11 km jihovýchodně se nachází město Ostrava, ve stejné vzdálenosti jihozápadně leží město Bílovec a 13 km od Dolní Lhoty severně leží město Kravaře. Katastrální výměra obce je 536 ha a k 1. lednu 2022 žilo v obci 1 502 obyvatel.

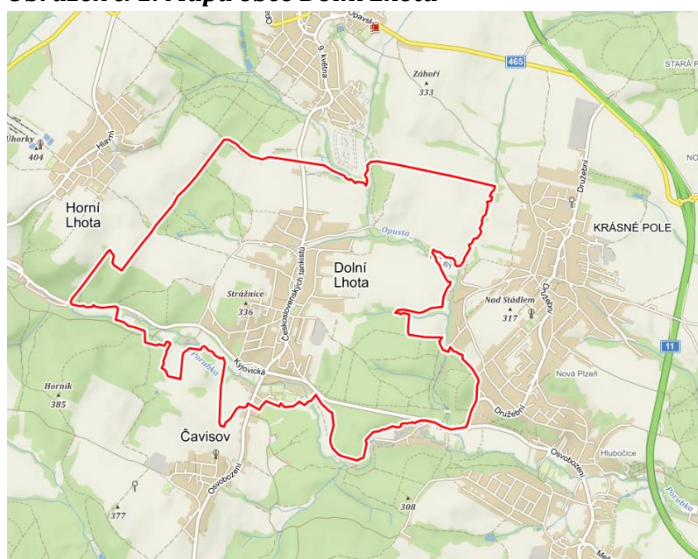
Obec Dolní Lhota je základním územně samosprávným celkem. Je součástí následujících správních celků:

- NUTS 2 - Moravskoslezsko
- NUTS 3 - Moravskoslezský kraj
- LAU1 (NUTS 4) - okres Ostrava-město
- Obec s rozšířenou působností (ORP) - Ostrava

Obec Dolní Lhota náleží do okresu Ostrava-město, tento okres je tvořen městem Ostrava (23 městských obvodů) a dalšími dvanácti obcemi, z nichž tři mají statut města. Dolní Lhota tak patří co do rozlohy (536 ha) k menším obcím v tomto okrese, nejmenší obcí v okrese je obec Čavisov (411 ha). Rozloha obce je tak srovnatelná s rozlohou území obcí Olbramice (538 ha) nebo Václavovice (568 ha), které se nacházejí ve stejném okrese. Hustota zalidnění obce je 280 obyvatel na km čtvereční. Obec tak patří k obcím s průměrnou hustotou zalidnění v porovnání s ostatními obcemi v okrese Ostrava-město (okresní průměr je cca 253 obyvatel na km²), do průměru není započítáno město Ostrava, kde je hustota zalidnění 1 306 obyvatel na km².

K sousedním katastrům patří městský obvod Ostrava - Krásné Pole, Vřesina, Čavisov, Kyjovice, Horní Lhota a Velká Polom.

Obrázek č. 1: Mapa obce Dolní Lhota

Zdroj: www.mapy.cz

Historie obce

První zmínky o obci pocházejí z roku 1424, kdy je obec zaznamenána jako osada Lhotka. Od roku 1464 jsou písemné záznamy vedeny o osadě Lhotka Důlní, v letech 1514-1924 byla pak obec zapsána jako Malá Lhota, poté až do současnosti jako Dolní Lhota.

Historické zmínky o obci jsou z roku 1377, kdy dvůr Lhotka Důlní patřil Jindřichovi z Bítova. Z pramenů Opavského zemského archivu, tzv. zemských desek, bylo zjištěno, že 30. května 1465 kupují Lhotku Důlní bratři Žibřid a Mikuláš Donátové a v roce 1486 byla obec prodána Pražmům z Bílkova.

Do konce 17. století obec náležela ke Klimkovickému panství. Posledním majitelem Lhotského panství byl do roku 1918 rod Vlčků. Po rozpadu Rakousko-Uherska a vzniku Československého státu se obec začala velice rychle rozvíjet. Roku 1926 se v obci začalo s elektrifikací. V tomtéž roce byla vybudována železnice do Ostravy, jezdil zde vlak s parní lokomotivou. Roku 1948 byla celá trať z Ostravy-Svinova do Kyjovic elektrifikována.

Po dobu okupace byla Dolní Lhota součástí Sudet. Při osvobozovacích bojích padlo na pět set vojáků, mezi nimi devět příslušníků 1. československé samostatné tankové brigády a sedmnáct občanů obce. Padlým tankistům byl vystavěn památník na místním hřbitově.

V centru obce byly pro upomínku na těžké boje vybudovány dva památníky padlým vojákům a místním občanům. V blízkosti školy stojí památník zakladatele Československého státu a prvního prezidenta T. G. Masaryka.

(zdroj: internetové stránky obce, [www. https://www.dolnilhota.cz/obec/informace-o-obci/historie/](https://www.dolnilhota.cz/obec/informace-o-obci/historie/))

Obrázek č. 2: Památníky padlým vojákům

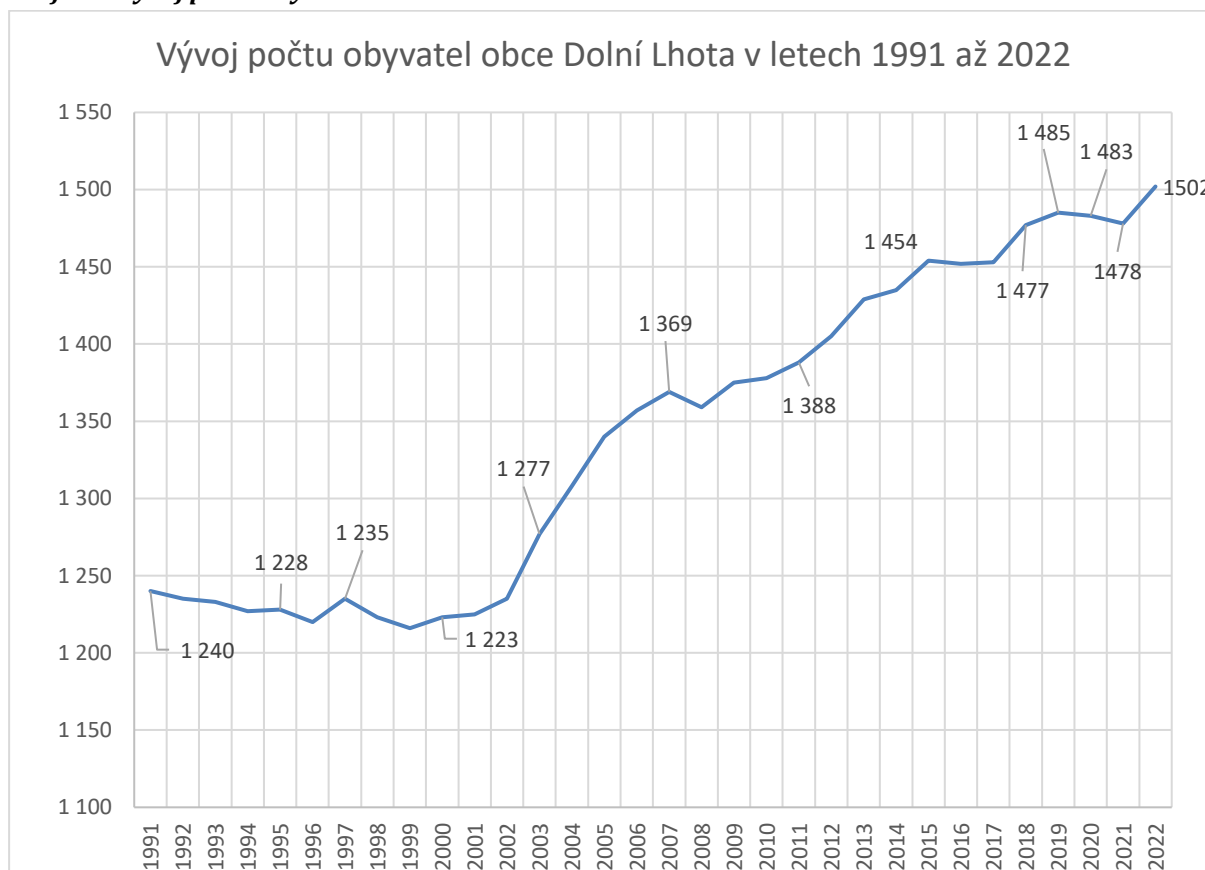

Zdroj: <https://moravskoslezsky.denik.cz/>

Vývoj počtu obyvatel

V obci Dolní Lhota žilo k 1. lednu 2022 celkem **1 502** obyvatel, jedná se o nejvyšší počet obyvatel evidovaných v obci od roku 1991. Naopak nejméně obyvatel žilo v obci v roce 1999, a to 1 216 obyvatel. Počet obyvatel v obci v průběhu posledních třiceti let postupně stoupal. V roce 1991 bylo v obci evidováno 1 240 obyvatel, v roce 2021 Český statistický úřad eviduje o 262 obyvatel více. Vývoj počtu obyvatel v obci znázorňuje následující graf.

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel v letech 1991 - 2021

Zdroj: <https://www.czso.cz/>

Predikce vývoje počtu obyvatel

Z dokumentu zabývajícího se demografickým vývojem v území SO ORP Ostrava (*Demografická studie mapující demografický vývoj a jeho dopady na naplněnost škol na území statutárního města Ostravy a obce s rozšířenou působností Ostrava do roku 2032*) vyplývají dvě následující tabulky, které jsou zaměřené na vývoj počtu obyvatel v obci Dolní Lhota a také na počet narozených dětí v obci Dolní Lhota, a to v následujících 10 letech. Ze studie vyplývá, že počet obyvatel v obci by se v příštích deseti letech neměl prakticky změnit a zároveň s tím by měla být i setrvalá tendence u narozených dětí v obci. Tento stav můžeme označit za pozitivní trend, protože obyvatelstvo v obci nebude ubývat a zároveň také nebude zásadním způsobem křivka počtu obyvatel růst. Tato skutečnost je dána zejména neexistencí dalších rozvojových ploch k bydlení v obci Dolní Lhota, to znamená, že obec se nemá dále kam územně rozšiřovat. Prostor je zde pouze pro přestěhování ekonomicky aktivních obyvatel např. z města Ostravy do domů, které se nacházejí v intravilánu obce, které již nebudou využívány ze strany ekonomicky neaktivních obyvatel (přestěhování do domova pro seniory, prodej nemovitosti atd.). Zároveň z těchto dat vyplývá, že infrastruktura

v obci je dostatečná a nemusí tak docházet například k zvyšování kapacit mateřské či základní školy (pouze v případě, že by se v rámci spolupráce okolních obcí změnila spádovost některých základních škol, např. žáci ze základní školy v obci Vřesina, by dojížděli na rozšířenou devítiletou školu do Dolní Lhoty). Níže uvedené tabulky vycházejí pouze ze studie, nelze do nich promítnout skutečný budoucí ekonomický a demografický vývoj.

Tabulka č. 1: Predikce vývoje počtu obyvatel v obci Dolní Lhota

Rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Počet obyvatel	1 502	1 502	1 502	1 501	1 501	1 501	1 501	1 501	1 500	1 500

Zdroj: https://map.ostrava.cz/wp-content/uploads/2016/02/1_2-Demograficka-studie-Ostrava-ORP-loga-zabez.pdf

Tabulka č. 2: Predikce vývoje počtu narozených obyvatel v obci Dolní Lhota

Rok	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031	2031-2032
Počet narozených	11	10	11	11	12	11	11	11	11

Zdroj: https://map.ostrava.cz/wp-content/uploads/2016/02/1_2-Demograficka-studie-Ostrava-ORP-loga-zabez.pdf

V obci Dolní Lhota ve sledovaných letech 2012 až 2022 žilo v průměru **1 455** obyvatel, z toho zhruba 51 % žen a 49 % mužů. Průměrný věk obyvatel obce se, podobně jako v ČR, v průběhu let zvyšuje (populace postupně stárne). Průměrný věk v obci Dolní Lhota byl v prvním sledovaném roce **41,2 let** a v posledním sledovaném roce (2022) to bylo již **43,5** let. Průměrný věk se rychleji zvýšil ve sledovaných letech u žen mající trvalé bydliště v obci. V prvním sledovaném roce byl průměrný věk u žen 42,2 let a v posledním roce 44,2 let resp. v roce 2021 dokonce 44,6 let. V roce 2012 byl průměrný věk u mužů 40,2 let a v roce 2022 42,7 let.

Tabulka č. 3: Průměrný věk obyvatel obce Dolní Lhota 1. 1. 2022

Sledovaný rok	Počet obyvatel	Ženy	%	Muži	%	Průměrný věk	Ženy	Muži
2012	1 405	716	51%	689	49%	41,2	42,2	40,2
2013	1 429	728	51%	701	49%	41,5	42,5	40,4
2014	1 435	731	51%	704	49%	41,9	42,8	40,9
2015	1 454	744	51%	710	49%	42,3	43,2	41,3
2016	1 452	743	51%	709	49%	42,6	43,8	41,3
2017	1 453	743	51%	710	49%	42,9	43,7	42,0
2018	1 477	751	51%	726	49%	43,0	43,7	42,2
2019	1 485	758	51%	727	49%	43,0	43,6	42,3
2020	1 483	752	51%	731	49%	43,2	44,2	42,2
2021	1 478	741	50%	737	50%	43,5	44,6	42,5
2022	1 502	757	50%	745	50%	43,5	44,2	42,7
Průměr	1 455	741	51%	714	49%	43	43	42

Zdroj: <https://www.czso.cz/>

Věkové složení obyvatel

Stejně jako v ostatních obcích okresu Ostrava-město je v obci Dolní Lhota nejvyšší zastoupení obyvatel ve **věku 15 - 64 let**, tzn. v ekonomicky produktivní skupině obyvatel. V roce 2021 byla tato skupina zastoupena z **64 %**. V průběhu deseti sledovaných let můžeme v tabulce vidět postupné snižování zastoupení této věkové skupiny obyvatel a naopak zvýšení zastoupení obyvatel ve věkové skupině 65 a více let.

V roce 2010 bylo věkové zastoupení ekonomicky aktivní složky obyvatel celkem **70 %** v roce 2020 pak již jen **64 %**. Věková skupina **0 - 14 let** je nejmenším podílem zastoupená složka obyvatel, v roce 2021 byla tato věková skupina zastoupena **15 %**. Za pozitivní můžeme považovat prakticky neměnný stav dětské složky obyvatelstva ve sledovaných letech. Věková skupina obyvatel **ve věkové skupině 65 a více let** můžeme sledovat postupný nárůst počtu obyvatel, tato skupina byla v roce 2010 zastoupena celkem **15 %** a v roce 2021 se pak podíl této věkové skupiny zvýšil na **21 %**.

Demografické stárnutí populace naznačuje také zastoupení dětské složky v obci (0 - 14 let), protože je nižší oproti zastoupení seniorské složky obyvatel (65 a více let). Lehký pozitivní trend můžeme sledovat v zastoupení dětské složky, jejíž stav se ve sledovaném období nezměnil. Naopak negativní trend sledujeme u seniorské složky obyvatelstva. Zvyšující se zastoupení této složky obyvatelstva znamená pro obec zvyšující se tlak jak na zdravotní, tak na sociální infrastrukturu v obci. Nebo také zaměření obce na aktivity směřující právě pro seniorskou složku obyvatelstva.

Tabulka č. 4: Věkové složení obyvatel obce Dolní Lhota

Rok	Obyvatelé ve věku 0-14 let	%	Obyvatelé ve věku 15-64 let	%	Obyvatelé ve věku 65 a více let	%
2011	210	15%	978	70%	217	15%
2012	221	15%	986	69%	222	16%
2013	219	15%	979	68%	237	17%
2014	211	15%	994	68%	249	17%
2015	213	15%	984	68%	255	18%
2016	209	14%	985	68%	259	18%
2017	216	15%	987	67%	274	19%
2018	224	15%	974	67%	287	18%
2019	217	15%	968	65%	298	20%
2020	208	14%	963	65%	319	21%
2021	222	15%	960	64%	320	21%

Zdroj: <https://www.czso.cz/>

Přirozený a mechanický pohyb obyvatel

Následující tabulka znázorňuje **přirozený a mechanický pohyb obyvatelstva** v obci Dolní Lhota ve sledovaných letech 2011 až 2021. Přirozený přírůstek obyvatelstva vyjadřuje rozdíl mezi narozenými a zemřelými (čtvrtý sloupec v tabulce). Nejvyšší přirozený úbytek obyvatel v obci můžeme sledovat v roce 2011 (-10) a v roce 2015 (-8). Naopak nejvyšší přirozený přírůstek obyvatel evidujeme v roce 2013 (+3).

Kladné **saldo migrace** ve sledovaných letech evidujeme v roce 2011 a 2017 (+27 obyvatel) dále pak v letech 2021 (+26 obyvatel), 2012 a 2014 (+22 obyvatel). Nejvyšší záporné saldo migrace obec vykazuje v roce 2019 (- 1 obyvatel).

Celkově nejvyšší přírůstek obyvatelstva pak sledujeme v letech 2012 a v letech 2021 (+24 obyvatel). Ve sledovaném období pak můžeme v každém roce sledovat celkový přírůstek obyvatel, kromě let 2015 a 2019.

Z dat uvedených níže lze konstatovat, že obec Dolní Lhota je atraktivním místem pro bydlení. V posledních deseti letech, je evidentní velký počet přistěhovalých obyvatel v každém sledovaném roce. Největší počet přistěhovalých obyvatel je evidován v roce 2017. Tato atraktivnost pro bydlení je dána hlavně strategickou polohou v blízkosti velkých měst, ve kterých je velká nabídka pracovních příležitostí. Naopak negativní trend vykazuje ukazatel přirozený přírůstek, ten značí úbytek obyvatelstva z tzv. „místních“ obyvatel. Přirozený přírůstek obyvatel obec eviduje pouze ve dvou sledovaných letech. Tento negativní trend má velký vliv na stárnutí obyvatel a je tak vytvářen postupný tlak na zdravotnickou a sociální infrastrukturu.

Tabulka č. 5: Přirozený a mechanický pohyb obyvatel

Rok	Narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek/ úbytek	Přistěhová lí	Vystěhová lí	Saldo migrace	Přírůstek/ úbytek celkem
2011	11	21	-10	49	22	27	17
2012	14	12	2	42	20	22	24
2013	12	9	3	33	30	3	6
2014	5	8	-3	36	14	22	19
2015	12	20	-8	40	34	6	-2
2016	9	16	-7	36	28	8	1
2017	10	13	-3	51	24	27	24
2018	15	16	-1	40	31	9	8
2019	13	14	-1	29	30	-1	-2
2020	10	10	0	27	20	7	7
2021	14	16	-2	48	22	26	24

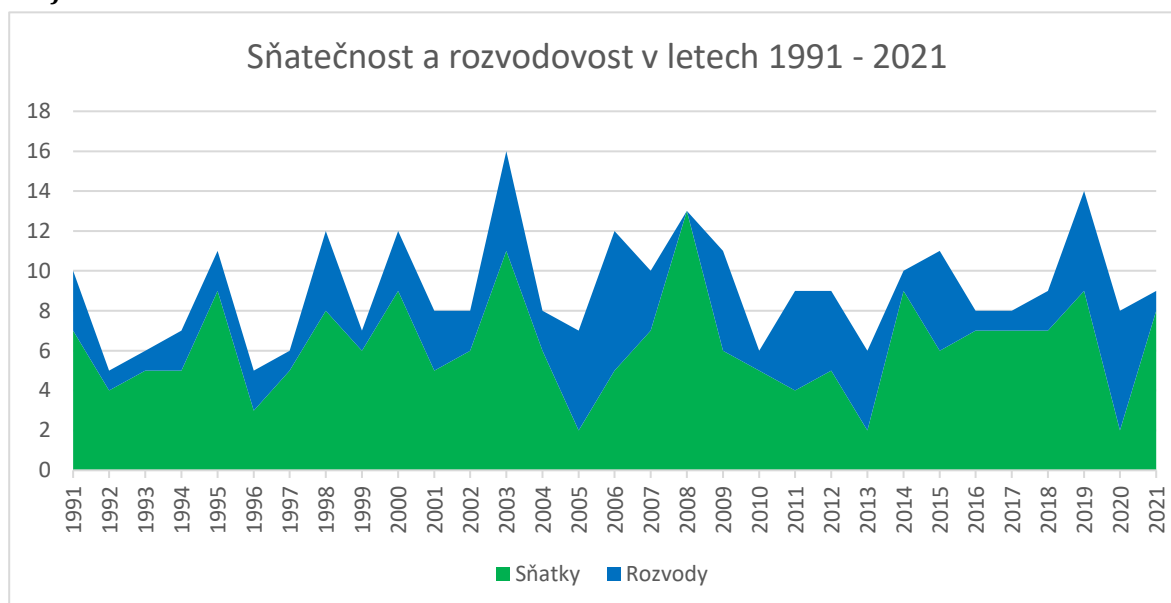
Zdroj: <https://www.czso.cz/>

Sňatečnost a rozvodovost

Sňatečnost do jisté míry ovlivňuje porodnost a řadíme je k jevům přirozené obměny (dynamiky) obyvatelstva. Nejvíce sňatků ve sledovaném období evidujeme v roce 2008 celkem 13 sňatků a naopak pouze dva uzavřené sňatky eviduje statistický úřad v roce 2013 a 2020. V průměru se od roku 1991 uzavřelo 6 sňatků za rok a celkově se pak od roku 1991 do roku 2021 uzavřelo celkem 186 sňatků.

Za sledované období 1991 - 2021 je v obci evidováno celkem 88 rozvodů, nejvíce (7 rozvodů) evidujeme v roce 2006. Graf znázorňující vývoj sňatečnosti a rozvodovosti v obci je uveden níže.

Graf č. 2: Sňatečnost a rozvodovost

Zdroj: <https://www.czso.cz/>

Z grafu je patrné, že rozvodovost i sňatečnost má v obci spíše kolísavý charakter a spíše nesouvisí s kvalitou života v obci, ale je ve vztahu s celospolečenským vývojem a situací ve společnosti. Jak můžeme vidět, v roce 2020 byla celková sňatečnost ovlivněna celosvětovou pandemií a s tím souvisejícími protiepidemickými opatřeními.

Dotazníkové šetření v obci

Následující témata v Analytické části se týkají již jednotlivých oblastí života v obci. Dotazník byl koncipován tak, aby obsáhl všechna níže uvedená témata. V každé oblasti tak bude vždy v závěru zmíněno, jaká byla reflexe občanů na dané téma.

Dotazník byl v obci distribuován v listopadu 2022, občané měli možnost jej vyplnit písemně i elektronicky. Občané pak mohli vřazovat vyplněné dotazníky na určené místo na obecním úřadě nebo v místním obchodě.

Celkově se dotazníkového šetření zúčastnilo **227 respondentů**, z toho **49,8 % žen a 50,2 % mužů**. Odpovědělo tak celkově zhruba **15 % obyvatel z celkového počtu obyvatel** Dolní Lhota.

Nejvíce respondentů bylo z věkové skupiny **36 - 50 let**, z tzv. ekonomicky aktivní složky obyvatelstva (celkem 29,5 %). Druhou nejčastěji odpovídající věkovou skupinou byli respondenti z věkové skupiny **nad 65 let** (26,4 %). Méně pak odpovídali občané ve věkové kategorii 51 - 65 let (23,3 %) a nejméně pak byly zastoupeny nejmladší věkové kategorie 19 - 35 let (18,5%) a věková kategorie do 18 let.

Drtivá část respondentů v obci **pouze bydlí (celkem 88 %)**, ale nepracuje a zhruba devět procent respondentů v obci současně bydlí i pracuje. Zbývající odpovědi v této otázce mají zanedbatelné procento odpovědí.

V dotazníkovém šetření se vyjádřili hlavně **osoby zaměstnané (43 %)**, senioři (30 %) a podnikatelé

(12 %). Zároveň odpovídaly ženy na mateřské/rodičovské dovolené (6 %) a žáci a studenti (6%). Celkem tři procenta respondentů bylo z řad nezaměstnaných osob.

Více než polovina respondentů v obci žije **více než 20 let (60 %)**, celkem 22 % respondentů žije v obci Dolní Lhota 11 až 20 let. Nejméně pak byla zastoupena skupina obyvatel, která v obci žije 6 až 10 let a 5 let a méně.

Sociální a zdravotnické služby

Sociální služby zahrnují tři základní oblasti služeb - sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence. Obec Dolní Lhota v současné chvíli není zřizovatelem žádné sociální služby. V obci jsou poskytovány pouze terénní pečovatelské služby, které dojíždí do jednotlivých domácností na vlastní žádost občanů a jednou měsíčně je poskytováno ze strany ORP Ostrava odborné sociální poradenství. Občané mohou přijít na konzultační schůzku se sociálním pracovníkem a mohou se na něj obracet s dotazy ze sociální oblasti.

Ostatní typy sociálních služeb jsou občanům dostupné ve statutárním městě Ostrava.

Ze statistik, které byly uvedeny výše, bude v příštích letech vyhledávanou sociální službou pobytové služby pro seniory.

Nejbližší domov pro seniory je v obci Kyjovice (Domov na Zámku Kyjovice), který zřizuje Moravskoslezský kraj. Další možnosti pak nabízí samotné město Ostrava nebo Háj ve Slezsku, kde sama obec zřizuje Domov pro seniory Ludmila.

V dotazníkovém šetření s tímto tématem souvisela otázka zaměřená na celkovou spokojenost se životem v obci, konkrétně, zda obec připadá občanům jako atraktivní místo pro život v důchodovém věku. Zhruba 31 % respondentů odpovědělo, že jim obec připadá vhodná pro život v důchodovém věku a 29 % respondentů odpovědělo, že obec je spíše vhodná. Celkem osm procent osob, které odpovídaly na dotazníkové šetření, odpověděly, že obec je spíše nevhodná pro život v důchodovém věku. Zhruba 22 % respondentů si myslí, že v obci chybí adekvátní sociální služba či pečovatelská služba pro nemocné seniory. Zároveň 43 % respondentů by preferovalo jako adekvátní sociální službu zařízenou ze strany obce - Pečovatelská služba do domu.

Zdravotnické služby

V Dolní Lhotě působí praktický lékař, který má ordinaci v budově obecního úřadu. Občané mohou využít služeb lékaře dvakrát za týden. Další odborní lékaři (stomatolog, pediatr, gynekolog) jsou k dispozici v okolních obcích: Velká Polom, Pustá Polom, Hrabyně. Lékárna a prodej zdravotnických potřeb je k dispozici v obci Velká Polom. Dále občané využívají zdravotnická zařízení v Ostravě nebo v Opavě.

Dle výsledku dotazníkového šetření si 24 % respondentů myslí, že by se obec měla prioritně zaměřit na zlepšení zdravotní péče v obci. Zároveň jsou zdravotnické služby nejvíce žádanou resp. chybějící službou v obci, celkem 44 % dotazujících označilo potřebnost těchto služeb v obci.

Školství

Obec Dolní Lhota je zřizovatelem mateřské školy a základní školy. V základní škole je poskytováno vzdělávání v 1. - 5. ročníku.

Mateřská škola

Mateřská škola v obci Dolní Lhota u Ostravy byla zřízena v roce 1946 v jedné z místností v budově nynější základní školy. Školní budova, ve které sídlí mateřská škola dodnes, prošla mnohými rekonstrukcemi a vnitřními úpravami. V dubnu roku 1966 byla otevřena jednotřídní mateřská škola s celodenním provozem, od roku 1975 však již byla MŠ v Dolní Lhotě kapacitně nedostatečná a děti musely začít dojíždět do vedlejší mateřské školy v Čavisově. Nakonec v roce 1980 bylo otevřeno druhé oddělení pro 65 dětí předškolního věku. Dvoutřídní mateřská škola s celodenním provozem takto funguje dodnes.

Mateřská škola zaměstnává 4 pedagogické pracovníky, jednu nepedagogickou pracovníci a čtyři pracovnice školní jídelny, která je součástí mateřské školy.

Od 1. ledna 2003 spolu se školní jídelnou je mateřská škola samostatným právním subjektem a pracuje jako příspěvková organizace obce.

Mateřská škola je obklopena zahradou s dostatkem zeleně, zahradním domečkem, pískovištěm s pergolou a lavičkami pro odpočinek. Děti dále využívají asfaltové hřiště a dřevěné prolézačky.

V současné chvíli je mateřská škola dostatečně vybavena. V celkovém prostoru MŠ chybí relaxační prostor pro odpočinek v průběhu dne a nové zázemí ředitelny a zázemí pro pedagogy.

Mateřská škola pracuje podle rámcového programu předškolního vzdělávání, nabízí kvalitní, standardní a nadstandardní péči, kulturní akce, akce pro rodiče a děti, výlety. Ve vzdělávání dětí upřednostňuje rozvíjení smyslového vnímání jako základu veškerého přirozeného poznání.

Mateřská škola pracuje jako dvoutřídní, ve třídě Berušky jsou děti ve věku od 4,5 do 6-ti let a navštěvuje ji celkem 27 dětí. Druhá třída Motýlek je určena pro děti od 3 do 4,5 let a navštěvuje ji celkem 25 dětí. Současná kapacita MŠ (s výjimkou) je 53 dětí. Tato kapacita byla ve všech školních sledovaných letech níže ve statistice využita z 95 - 100 %.

Tabulka č. 6: Vývoj počtu dětí v mateřské školy v MŠ Dolní Lhota

Rok	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Počet dětí v MŠ	45	49	52	53	51	52
Počet tříd v MŠ	2	2	2	2	2	2
Přepočtený počet pedagogů	4	4	4	4	4	4

Zdroj: Data odboru školství SO ORP Ostrava

Obrázek č. 3: Mateřská škola Dolní Lhota

Zdroj: www.msdolnilhota.cz

Školní jídelna

Součástí mateřské školy je školní jídelna. Školní jídelna byla přistavěna k mateřské škole v roce 1994, kuchyně připravuje 210 porcí jídel denně, a to jak pro děti mateřské školy, tak pro žáky základní školy, zaměstnance školy a cizí strážníky obce Dolní Lhota.

V roce 2007 byly zahájeny úpravy školní kuchyně a přilehlých prostor podle nových hygienických předpisů. Další vybavení a modernizace prostoru je ale i nadále žádoucí. V současné chvíli je zásadní investice do nového vybavení školní jídelny, jako jsou nové kuchyňské spotřebiče (konvektomat, pečicí pánev, robot, apod.) a kuchyňské zařízení (nerezové stoly, boxy, apod.).

Základní škola

Školství v obci Dolní Lhota má dlouholetou tradici, bylo vždy na velmi dobré úrovni a mělo štěstí na kvalitní pedagogy. Škola vznikla v roce 1905 a během let prošla mnoha rekonstrukcemi, a to až už z důvodu druhé světové války nebo z důvodu již nevyhovujících školních prostor.

Obrázek č. 4: Základní škola Dolní Lhota

Zdroj: www.moravskoslezskydenik.cz

Ve školním roce 2021/2022 navštěvovalo základní školu **85 žáků v pěti ročnících**. Kapacita školy je 104 žáků. Kapacita školní družiny je **70 žáků a naplněnost družiny byla ve sledovaném roce 63 žáků**.

Školu navštěvují žáci z Dolní Lhoty a obce Čavisov. Žáci přecházejí dále na II. stupeň na ZŠ Velká Polom, ZŠ Krásné Pole a víceletá gymnázia. V roce 2021 však byla ukončena tzv. spádovost s Velkou Polomí a spádovou školou pro žáky ze ZŠ Dolní Lhota je nyní ZŠ Háj ve Slezsku.

Spolu se zřizovatelem (obec Dolní Lhota) je potřeba vyřešit dojíždění žáků na II. stupeň základní školy do jiných, dostupnějších obcí, popř. prověřit možnost rozšíření školy o II. stupeň, protože Háj ve Slezsku je pro žáky dojíždějící z Dolní Lhoty veřejnou dopravou prakticky nedostupná.

Škola využívá tělocvičnu, kterou spravuje Obec Dolní Lhota, přilehlé školní hřiště, které je rovněž ve správě obce, parčík u školy a pěstební políčko.

Škola je vybavena novou počítačovou technikou, tablety, 3D tiskárnou a interaktivními tabulemi. Technika byla z velké části financována z fondů EU.

Základní škola má záměr dále aktivně využívat dotačních titulů, které jsou určeny pro základní školy.

V současné chvíli jsou prioritními investičními projekty pro základní školu tyto záměry:

- ✓ Vybudování venkovní učebny v návaznosti na klíčové kompetence přírodní vědy, technické a řemeslné obory, práce s digitálními technologiemi
- ✓ Modernizace vybavení kmenových učeben - nábytek, ICT technik
- ✓ Zavedení pokročilých výukových metod, jako je např. virtuální realita nebo robotika.

Zároveň škola aktivně spolupracuje s mnoha organizacemi, jako je MAP Ostravsko, Policie ČR pobočka Velká Polom, Krajské centrum záchranného integrovaného systému v Ostravě, myslivecké sdružení, včelaři místního včelařského spolku, Pedagogicko-psychologická poradna v Ostravě- Porubě a Speciální pedagogické centrum v Ostravě.

Při základní škole pracuje pobočka Základní umělecké školy z Háje ve Slezsku. Žáci přecházejí po ukončení výuky ve škole do hodin nauky, klavíru nebo flétny. Žáci se v hodinách pracovních činností starají o školní políčko, které je oseto zejména hráškem a ředkvičkami. V ekologické části zahrady je umístěn hmyzí hotel.

Žáci jsou ve škole vychovávaní k ochraně přírody, k systému třídění odpadů, polytechnické výchově, je jim předkládán model rodiny, starost o staré občany, model vztahů mezi dětmi, pomoc potřebným. (Zdroj: internetové stránky ZŠ Dolní Lhota; <https://zsdolnilhota.cz/>)

Níže v tabulce můžeme sledovat vývoj počtu žáků v ZŠ Dolní Lhota. Nejvíce žáků navštěvovalo základní školu ve školním roce 2015/2016, naopak nejméně ve školním roce 2020/2021. Ve škole v posledních sedmi letech bylo vyučováno v pěti třídách, žáky vyučovali pedagogové, jejichž úvazek byl 6 FTE. Kapacita základní školy byla ve školním roce 2021/2022 naplněna z 81 %.

Tabulka č. 7: Vývoj počtu žáků v ZŠ Dolní Lhota

Rok	2015/20	2016/20	2017/20	2018/20	2019/20	2020/20	2021/20
	16	17	18	19	20	21	22
Počet žáků v ZŠ	94	89	83	83	89	79	85
Počet tříd v ZŠ	5	5	5	5	5	5	5
Přepočtený počet pedagogů	6	6	6	6	6	6	7

Zdroj: Data odboru školství SO ORP Ostrava

V dotazníkovém šetření se oblasti vzdělávání v obci věnovala otázka zaměřená na priority rozvoje obce. Pouze 7,5 % dotazovaných si myslí, že by se měla zlepšit výuka na základní škole. Zároveň v otázce týkající se služeb v obci je zhruba 9 % občanů nespokojených se službami mateřské školy a 16 % respondentů by uvítalo zlepšení kvality služeb základní školy.

Služby

V obci mohou využít občané služby pošty. V obci provozuje společnost TEMPO obchod. K dispozici je občanům jedna restaurace a dvě pohostinství. Občané mohou využít dále služeb keramické dílny, kadeřnického salónu pro psy, zahradnictví, květinářství a další.

Knihovna

Knihovna obce je umístěna v budově obecního úřadu. Knihovna má jeden výpůjční den. Knihovna vlastní 3 384 svazků knih a je zde zaveden automatizovaný knihovní systém, díky kterému mohou občané obce zjistit online, zda je oblíbená kniha k dispozici.

Kulturní, sportovní a společenský život

Spolky

V obci funguje několik dobrovolných aktivních spolků (sdružení), které jsou společně s obcí hlavním organizátorem a koordinátorem společenského života v obci. V obci fungují tyto spolky:

SDH Dolní Lhota – hasičský spolek má 128 členů, je to jeden z početně největších spolků v obci.

TJ Sokol Dolní Lhota – zaměřuje se na rozvoj pohybových aktivit u dětí i dospělých, a to převážně ve fotbale, v současné chvíli má spolek cca 130 členů. Hráči jsou rozděleni do několika kategorií - přípravka nejmenších a mladších žáků (hrají nesoutěžní zápasy), přípravka žáků do 11 let, starší žáci, dorost, muži a veteráni. Všechny kategorie kromě přípravky nejmenších a mladších žáků hrají aktivní soutěž Městského fotbalového svazu Ostrava.

Tenisový oddíl TJ Sokol Dolní Lhota – oddíl byl obnoven v roce 1999, kdy byl poprvé zorganizován nábor dětí. V roce 2006 byly otevřeny další dva antukové kurty z důvodu zvýšeného zájmu mladých tenisových svěřenců. Oddíl se účastní soutěží družstev oficiálně organizovaných Českým tenisovým svazem a svěřenci mohou trénovat na povrchu, který je základním hracím povrchem pro veškeré turnaje jednotlivců organizované Českým tenisovým svazem. V Dolní Lhotě se potkávají jak závodní hráči, tak rekreační hráči, organizace oddílu je zajišťována

komplexně od údržby přes organizaci soutěží a tréninků až po organizaci široké skupiny rekreačních hráčů, pronájmu kurtů a zajišťování servisu, jako je drobný prodej tenisových potřeb nebo vyplétání raket. Od roku 2021 využívá tenisový oddíl k tréninkům nafukovací halu v areálu hřiště TJ Sokol Dolní Lhota.

Sportovní a Kulturní spolek Dolní Lhota – spolek byl založen v roce 2021, je zájmovou, společenskou a nezávislou nepolitickou organizací, která si klade za cíl sdružování zájemců v rámci zapojení do sportovních, kulturních a společenských aktivit. Spolek chce vytvářet materiální a tréninkové podmínky, aktivně vést děti ke sportu a zájmu o kulturu. Spolek pořádá sportovní soutěže, kulturní a společenské události a spolupracuje i s dalšími organizacemi. K akcím, které tento spolek pořádá, patří: Rally Dolní Lhota (rodinná zábava pro milovníky motorových vozidel), Dolnohotský BAJK (cyklistický závod), Dolnohotský Škrpál (pochod za zdravím pro celou rodinu) a Dolnohotský Kobzol (akce zaměřena na rodiny s dětmi) a Dámskou jízdu, akci, při které se setkávají ženy všech věkových kategorií.

Spaz včelařů – organizace vznikla v roce 1907 a má celkem 46 členů, spolek slučuje včelaře, kteří hospodaří na katastrálním území obcí Velká Polom, Dolní Lhota, Horní Lhota a Čavisov. Včelaři obhospodařují celkem 217 včelstev.

V obci působí také myslivecké spolky **Stříbrnice a Polančice**, které spolupracují mimo jiné se základní školou.

Dále v obci působí **Sdružení rodičů a přátel školy**, které pořádá každoročně Den dětí, Rozloučení s páťáky, Halloweenskou zábavu pro děti v obci. **Sdružení rodiče dětem při mateřské škole** pořádá tradiční akce, jako Drakiádu, Uspávání zvířátek, zdobení perníčků s maminkami, maškarní ples, Rozloučení předškoláků s mateřskou školou, Dětský den. Dalšími spolky jsou **Farní společenství při Římskokatolické farnosti Velká Polom a Leteckomodelářský klub Dolní Lhota**.

Kulturní akce

Místní spolky společně s obcí pořádají každoročně pro své občany společenské a sportovní akce. Mezi tradiční obecní akce patří: spolkové plesy, maškarní průvod s kozlem, pálení čarodějnic, den obce, dožínky, rozsvícení vánočního stromu, halloween, a další ... Prostřednictvím kulturní komise jsou organizovány zájezdy do zajímavých míst České republiky.

K dalším pravidelným akcím patří Vítání občánků, Rozloučení dětí s mateřskou školou a obecní výlety pro děti. Většina akcí se odehrává v obecním kulturním domě, který byl v roce 2021/2022 zrekonstruován a jehož kapacita je 200 osob.

Obrázek č. 5: Kulturní sál obce Dolní Lhota

Zdroj: www.dolnilhota.cz

V dotazníkovém šetření se službami v obci zabývala jedna otázka. Občané v obci by uvítali služby kadeřnice, kosmetičky, pedikúry, lékárny, seniortaxi nebo by uvítali odběrné místo doručovacích služeb (Z-box, Zásilkovna, AlzaBox).

Kvalitu kulturního vyžití hodnotili respondenti v samostatné otázce. Celkem 19 % respondentů je velmi spokojeno s kulturním vyžitím v obci, 33 % respondentů je spíše spokojeno a 30 % dotazujících zvolilo variantu, že jsou jakžtakž spokojeni s kulturním vyžitím. Celkem 10 % občanů je spíše nespokojeno a 7 % je velmi nespokojeno.

Technická infrastruktura

Zásobování pitnou vodou

Obec Dolní Lhota má veřejný vodovod, který je součástí vodovodu pro obce Dolní Lhota, Horní Lhota a Čavisov. Vodovod zásobuje tyto obce vodou z oblastního Ostravského vodovodu. Provozovatelem vodovodu je SmVaK. Voda je do Dolní Lhoty přivedena přívodním řádem DN 150, který je napojen na vodojemy OOV Krásné Pole. Na příváděcí řád je v Dolní Lhotě napojeno dolní tlakové pásmo Dolní Lhoty – převážná část zástavby v obci. Menší část zástavby v Dolní Lhotě je zásobena z horního tlakového pásma, které je zásobováno z vodojemu. Voda je do vodojemu čerpána čerpací stanicí s akumulací nádrží, která je napojena na rozvodnou síť. V případě přerušení dodávky pitné vody z veřejného vodovodu je možné zásobovat obyvatelstvo obce pouze z cisteren. Podle Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021 je na vodovod v domě připojeno celkem 425 domácností, z veřejné sítě je připojeno 418 domů, ze soukromého zdroje je připojena v obci jedna domácnost a veřejný i soukromý zdroj využívají v obci dvě domácnosti.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že 68 % dotazovaných je velmi spokojeno s kvalitou pitné vody v obci. Celkem 13 % respondentů nedokáže kvalitu pitné vody posoudit a 13 % dotazovaných je spíše spokojeno s kvalitou pitné vody. Zbytek odpovědí bylo procentuálně zanedbatelné.

Čištění odpadních vod

V obci je v současné době vybudována převážně jednotná kanalizační síť, která odvádí splaškové a dešťové odpadní vody od obyvatelstva do místních vodotečí Porubka, Opusta, Meznice. Některé úseky kanalizací byly kolaudovány jako kanalizace dešťové bez možnosti následné rekolaudace na kanalizaci jednotnou. Tyto kanalizace jsou pro vypouštění předčištěné vody z domovních čistíren odpadních vod nepoužitelné. Stávající kanalizace v obci byla budována postupně od roku 1935 bez jasné koncepce, s cílem odvést dešťové odpadní vody do vodotečí. Postupně byly do této kanalizace napojeny i splaškové odpadní vody z domácností. Jedná se vesměs o betonové potrubí. Celková délka stávající kanalizace je cca 5 500 m. Provoz a údržbu stávající kanalizace zajišťuje obecní úřad. Čištění odpadních vod v obci je zajištěno v prostých septicích a žumpách. Přepady septiků či jímek jsou zaústěny do stávající kanalizace, které jsou ukončeny vyústěním do místních vodotečí.

Ilustrační obrázek č.6: Řez domovní čistírnou odpadních vod pro 5 obyvatel. Zdroj: www.abplast.cz

Podle Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021 je v obci celkem 430 obydlených domů. Z toho 55 domů je připojeno na kanalizační síť, dalších 41 domů má vlastní čističku odpadních vod a celkem 327 domů má vlastní žumpu nebo jímku. U sedmi domů nebyl zjištěn způsob odvádění odpadních vod.

Vzhledem k velikosti zdroje znečištění a výši investičních nákladů je záměr na vybudování nové kanalizace a velkokapacitní čistírny odpadních vod finančně náročný. Jako nejvhodnější alternativa byla v současné době zvolena decentralizované čištění odpadních vod pomocí soustavy domovních čistíren odpadních vod, které započala obec v roce 2021 připravovat a budovat. Občanům je poskytována dotace určená na realizaci čistíren odpadních vod, která pokrývá pouze náklady na povolení proces v rámci vodoprávního řízení. Obec tak počítá s rozšiřováním počtu domovních čistíren u jednotlivých nemovitostí.

V rámci realizace domovních čistíren odpadních vod na katastru obce Dolní Lhota nebyly doposud provedeny vsakovací zkoušky, které by prokázaly možnosti instalace ČOV se vsakem. Tyto činnosti si provádí každý jednotlivý investor ČOV samostatně v rámci dokumentace pro povolení stavby tzv. hydrogeologickým posudkem. Za tímto účelem bude vypracována studie řešící odkanalizování obce zejména v lokalitách, kde hydrogeologické poměry neumožňují instalaci ČOV se vsakem.

Absenci centrální čistírny odpadních vod cítí občané v obci jako velký problém (druhý největší nedostatek v obci hned po neadekvátních zdravotnických službách). V dotazníkovém šetření celkem 97 (43 %) respondentů odpovědělo, že neexistenci čistírny odpadních vod (domovních nebo centrální) či splašková kanalizace vnímá jako velký nedostatek v obci.

Plynofikace

Obec je plynofikována. Podle Sčítání lidu domů a bytů z roku 2021 je v obci celkem 430 obydlých domů, z toho 368 domů má zavedeno plyn přímo do domu, z toho 367 domů přímo z veřejné sítě a jeden dům z domovního (lokálního zásobníku). Rozvodná síť je nastavena tak, aby pokryla nynější přepravní kapacitu plynu, ale také vyhověla potřebám budoucích odběratelů v zastavěném území. Plyn je zajišťován prostřednictvím středotlaké plynovodní sítě, provozuje jej soukromá plynárenská společnost. V souvislosti s posledními událostmi v Evropě (politika Ruska a Ukrajina a snaha EU o brzké vymanění se ze závislosti na ruském plynu, přechod na obnovitelné zdroje energie, prudký růst ceny plynu) je otázkou, zda zemní plyn bude v budoucnu hlavním zdrojem tepla v domácnostech.

Elektrická energie

Obec je elektrifikována a připojena na centrální distribuční síť v působnosti ČEZ Distribuce, a.s. Distributor elektřiny je vlastníkem trafostanic, elektrického vedení v obci a elektroměrů v rozvodných skříních odběrných míst. Prostřednictvím distribuční sítě se elektrická energie, obchodovaná a účtovaná obchodníky s elektřinou, dostává z velkých elektráren až ke koncovému zákazníkovi. Tento centralizovaný koncept se v posledních letech významně mění a rozšiřuje. S nástupem technologií (především fotovoltaické zdroje energie) se každý odběratel (dům, objekt) může stát současně také výrobcem energie, což je zásadním krokem k decentralizaci výroby a spotřeby energií.

Decentralizovaná energetika a (samo)zásobování teplem a elektřinou

Dle šetření Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021 ze 430 obydlých domů využívá 7 domů ústřední dálkové vytápění, dále 337 domů využívá ústřední domovní vytápění dalších 84 domů je bez ústředního topení (jednotlivé byty jsou vytápěny ústředním topením s vlastním zdrojem tepla).

Pro výrobu tepla je jako palivo užíván zejména zemní plyn. Část domácností využívá domovní kotle na tuhá paliva. Řada domácností s emisně nevyhovujícím kotlem modernizovala kotelnu v letech 2018 - 2021 s dotační podporou MŽP, resp. MSK v rámci kotlíkových dotací. Nejčastěji byly nevyhovující kotle na tuhá paliva nahrazovány moderními plynovými kondenzačními kotly nebo elektrickým tepelným čerpadlem vzduch - voda. Nelze vyloučit, že v důsledku skokového zvýšení cen zemního plynu a elektrické energie na přelomu let 2021/2022 bude docházet k částečnému přechodu domácností zpět k tuhým palivům a k biomase (dřevo, dřevní zbytky).

Toto šetření ukazuje na obrovskou příležitost, kde mohou obyvatelé uspořit na energiích, protože **nejlevnější energie je ta, kterou nespotřebujeme**. Na druhou stranu, zanedbané investice do snižování energetické náročnosti domů (zateplení, účinná okna, dveře, izolace podlah a střeš, úsporné kotle na vytápění ...) mohou vést k tzv. **energetické chudobě**, tj. stav, kdy obyvatelé vynakládají značnou část svých příjmů za energie (elektřina, teplo) a v důsledku této drahoty nemají finance na modernizaci domů a realizaci úspor.

Obec má záměr postupně snižovat energetickou náročnost obecních budov a obecní infrastruktury, obec se snaží doplnit veřejné osvětlení a nahrazovat jej úspornějším LED osvětlením.

Využití obnovitelných zdrojů energie

Využívání obnovitelných zdrojů energie (OZE) již dnes není na území obce novinkou. V našem venkovském prostoru lze najít instalace fotovoltaických a fototermických panelů na střechách rodinných domů a dalších objektů. Na území obce nejsou zaznamenány bioplynové stanice, fotovoltaické elektrárny na zemědělské půdě ani velké větrné elektrárny. Řada domácností využívá biomasu na vytápění v podobě kusového dřeva, briket nebo dřevních pelet. Nejsou známy instalované zdroje využívající energii geotermální.

Význam obnovitelných zdrojů roste s tím, jak si společnost uvědomuje potřebu čisté a levné energie, případně potřebu snížení energetické závislosti. Podíl obnovitelných zdrojů na celkové produkci energie se postupně zvyšuje. Výrazně se bude také zvyšovat počet instalovaných fotovoltaických elektráren na střechách rodinných domů, podniků i obecních objektech.

Na území obce Dolní Lhota je zatím jen malý počet instalovaných střešních zdrojů využívajících energii slunce. Po prudkém zdražení energií na přelomu let 2021/2022 však bude nutné zvýšit podíl vlastní vyrobené a spotřebované energie ze slunce jako náhrada uhlí nebo plynu. Vhodné jsou střešní instalace fotovoltaických (výroba elektřiny za slunce) a fototermických panelů (přímý ohřev teplé vody), které mohou být umístěny na střechách rodinných a bytových domů a na obecních budovách.

Telekomunikace

V obci jsou vybudovány digitální mobilní ústředny. Rozvod telekomunikační sítě je zajištěn především úložnými kabely a doplněn nadzemními kabely. Vlastníkem a provozovatelem telekomunikační sítě je společnost CETIN a.s. Kromě telekomunikační sítě prostřednictvím telefonních kabelů jsou na území obce zajištěny signály prostřednictvím tří hlavních mobilních operátorů působících na území ČR: Vodafone, T-Mobile a O2.

Připojení k internetu je možné využít prostřednictvím telekomunikační sítě (optické a metalické kabely s technologií xDSL) či bezdrátově (GSM či wi-fi). Bezdrátový příjem internetu do domácnosti nabízí několik společností.

V posledních letech, především v souvislosti digitalizací společností, ale také s pandemií covid-19 a přesunu mnoha aktivit občanů (výuka dětí, studentů, setkávání a komunikace rodin, pracovní jednání) do on-line prostoru, dochází k významnému nárůstu nároků na parametry internetu. Vystává potřeba zavádět a poskytovat tzv. vysokorychlostní internet (s přenosovou rychlostí nad 200 Mbit/s a vyšší). Mobilními operátory je postupně zaváděna mobilní technologie 4G, resp. 5G.

Zvláště technologie 5G však často naráží na odpor skupin obyvatel, kteří nepovažují dlouhodobé využívání této technologie za zdravotně nezávadné. Jako nejefektivnější řešení se jeví instalace

optických datových kabelů v obci. Nejlevnější metodou zavedení je tzv. "přípolož", tedy postupné pokládání kabelů do výkopů a instalací, které jsou prováděny za jiným účelem, např. vodovodní a plynové přípojky, rekonstrukce komunikací a chodníků, budování kanalizace.

V dotazníkovém šetření byla několikrát zmíněna nestabilita internetového připojení v obci, jako problém, na který by se měla obec zaměřit. A celkem 20 % dotazujících zmínilo rychlý a spolehlivý internet jako službu, která v obci chybí.

Bydlení

V obci Dolní Lhota je celkem 430 obydlených domů, převážná část domů (celkem 389) jsou zděné. Celkem čtrnáct domů jsou vystavěny ze dřeva, dva domy jsou ze stěnových panelů, dva domy z nepálených cihel a čtyři domy jsou z ostatních materiálů a kombinací. U celkem devatenácti domů nebylo zjištěno, z čeho je dům postaven. (Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021)

Tabulka č. 8: Počet a parametry domů a bytů v obci Dolní Lhota

Domy		z toho		
		rodinné domy	bytové domy	ostatní budovy
Domy celkem	467	466	0	1
obydlené domy	430	429	0	
neobydlené domy	37			
z počtu domů vlastnictví:				
fyzická osoba	427	426	0	1
obec, stát	0	0	0	0
bytové družstvo	0	0	0	0
jiná právnická osoba	2	2	0	0
nezjištěno	1	1	0	0
domy s počtem bytů:	430	429	0	1
1	230	229	0	1
2	197	197	0	0
3	3	3	0	0
z počtu domů období výstavby nebo rekonstrukce:				
1919 a dříve	16	16	0	0
1920 - 1945	23	23	0	0
1946 - 1970	105	105	0	0
1971 - 1980	81	81	0	0
1981 - 1990	63	63	0	0
1991 - 2000	33	33	0	0
2001 - 2010	60	59	0	1
2011 - 2015	25	25	0	0
2016 a později	14	14	0	0
nezjištěno	10	10	0	0

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů SLBD 2021

Následující tabulka shrnuje počet dokončených bytů v obci Dolní Lhota od roku 2010 do roku 2021. Nejvíce bytů bylo dokončeno v roce 2011 (celkem 11), druhý největší počet bytů byl pak dokončen v roce 2010 (celkem 6) a v roce 2017. V roce 2021 byly dokončeny tři byty. Celkově pak je v obci evidováno 673 bytů, z toho 520 je obydlených a 441 je obydleno ve vlastním domě. Pouze 12 bytů je evidováno jako nájemní bydlení.

Tabulka č. 9: Dokončené byty v obci Dolní Lhota

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Dokončené byty v obci	6	11	3	2	4	3	3	6	1	3	3	3

Zdroj: www.vdb.czso.cz

Tabulka č. 10: Byty v obci Dolní Lhota

Byty	
Byty celkem	673
V tom obydlené byty:	520
V tom neobydlené byty:	153
V tom podle právního důvodu užívání bytu	
ve vlastním domě:	441
jiné bezplatné užívání bytu:	29
nájemní/pronajatý:	12
jiný důvod užívání bytu:	18
nezjištěno:	20

Zdroj: Sčítání lidí, domů a bytů SLBD 2021

Otázka zaměřená na bydlení se zabývala atraktivitou obce pro mladé rodiny s dětmi. Celkem 32 % respondentů odpovědělo, že obec je spíše atraktivní pro mladé lidi a rodiny s dětmi, celkem 29 % respondentů označilo obec jako velmi atraktivní pro mladé lidi a rodiny s dětmi. Zhruba 10 % dotázaných hodnotí spíše neatraktivní pro mladé lidi a rodiny s dětmi. Celkem 39 (17%) všech respondentů by uvítalo v obci nájemní obecní byty pro lidi bez vlastního bydlení nebo pro seniory.

Další občanská vybavenost

K další občanské vybavenosti patří hřbitov, jehož dominantou je kostel sv. Cyrila a Metoděje. Obec disponuje digitálním bezdrátovým rozhlasem.

Obrázek č. 7: kostel sv. Cyrila a Metoděje

Zdroj: www.moravskoslezskydenik.cz

Dopravní infrastruktura

Silnice a chodníky v obci

Obcí prochází silnice 46612, která vede z Velké Polomi do Dolní Lhoty a dále směřuje do obce Čavisov. Dále obcí prochází silnice 4692, která kříží silnici 46612. Obě tyto silnice jsou v dobrém stavu a není potřeba jejich rekonstrukce. Jako problematické se jeví spíše místní komunikace, které je třeba postupně rekonstruovat a obnovovat. Zároveň se v obci nachází problémové či nebezpečné dopravní úseky, které je třeba řešit a realizovat na těchto úsecích bezpečnostně-dopravní opatření. Zároveň se obec postupně snaží obnovovat povrchy chodníků, některé úseky je ještě třeba zrekonstruovat či dobudovat. Obec již podnikla v záležitosti bezpečnosti chodců v obci určité kroky. V roce 2022 instalovala celkem 7 kusů radarových měřičů rychlosti. Obec pravidelně udržuje chodníky v obci, jako problémová se jeví zimní údržba, protože obci chybí adekvátní strojní vybavení.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že doprava, resp. bezpečnost chodců v rámci pěší dopravy je rozvojová oblast, které je třeba se v dalších letech věnovat, zároveň občané přímo vytypovali několik úseků, kde je potřeba se přímo zaměřit na bezpečnost dopravy. Celkem 20 % dotazovaných se na chodnicích a silnicích v obci spíše obává o svou bezpečnost, 19 % dotazovaných se cítí na chodnicích a silnicích v obci absolutně bezpečně, 27 % dotazovaných spíše bezpečně a 18 % průměrně.

Veřejná hromadná doprava

Dopravní obslužnost v obci zajišťuje Transdev Morava s. r. o, konkrétně obcí projíždí autobusová linka 288 na trase Zbyslavice, střed - Poruba, Opavská. V obci se nacházejí celkem tři obousměrné autobusové zastávky. V rámci veřejné hromadné dopravy nejvíce občané Dolní Lhoty využívají tramvajové linky. Obcí projíždí tramvajová linka č. 5. Tato linka jezdí na trase Poruba, Vřesinská -

Zátiší. V zastávce Poruba, Vřesinská lze přestoupit na další tramvajové linky, které směřují do Ostravy. V katastru obce Dolní Lhota se nacházejí celkem tři zastávky: U Obory, Dolní Lhota a Dolní Lhota osada. Provozovatelem tramvajové tratě je Dopravní podnik Ostrava a obec Dolní Lhota přispívá na její provoz.

Cyklistická infrastruktura

Dolní Lhotou prochází cyklotrasa 6199 Radegast Slezsko ve směru od Vřesiny na Horní Lhotu. Trasa přichází po lesní cestě souběžně se žlutou turistickou značkou od rozcestí Okluk a vede dále po ulici Sportovní a vyústí na silnici III/46610 od obce Čavisov. V oblasti křižovatky s ulicí Kyjovickou v blízkosti zastávky cyklotramvaje je umístěna informační tabule. Trasa dále stoupá do centra obce po ulici Československých tankistů, odbočuje západním směrem na ulici Lesní k Horní Lhotě. Okruh Radegast Slezsko přichází do obce po silnici III/46610 od Velké Polomi a od centra obce vede po ulici Lesní v souběhu s cyklotrasou 6199. (Zdroj: webové stránky města Ostrava; www.ostrava.cz)

Uvedená cyklotrasa je jediná možnost cykloturistiky v katastru obce. Cyklotrasa vede po silnici třetí třídy, kde je smíšený provoz cyklistů a automobilů. Klíčovou prioritou v této oblasti je vybudování cyklostezky v úseku Dolní Lhota - Velká Polom ve spolupráci s obcí Velká Polom. Po vybudování tohoto úseku se bude obec soustředit na propojení obce s dalšími okolními obcemi či návaznosti na stávající cyklostezky.

Hospodářství

Nezaměstnanost

Vývoj nezaměstnanosti v obci Dolní Lhota znázorňuje následující tabulka. Ve sledovaných letech 2014 - 2021 se výrazně snížil podíl nezaměstnaných osob v obci Dolní Lhota. V roce 2014 byl podíl nezaměstnaných osob v obci 6 % a v roce 2021 byl evidován podíl nezaměstnaných osob 2,7 %. Vyšší pak byla nezaměstnanost mužů (2,84 %) proti nezaměstnanosti žen (2,55 %) v obci. Nulová je v obci nezaměstnanost mladistvých uchazečů (do 19 let věku).

Nejnižší nezaměstnanost v obci je pak evidována v roce 2018 (1,72 %). V roce 2021 zhruba 41 % uchazečů tvořili uchazeči ve věku 50 let a více. Průměrný věk uchazečů se ve sledovaných letech pohyboval od 42,6 let do 49,5 let, v roce 2021 byl průměrný věk uchazečů 46,1 let. Výrazně se snížil i počet uchazečů tzv. dlouhodobě nezaměstnaných, v roce 2014 bylo evidováno celkem 33 uchazečů a v roce 2021 bylo evidováno pouze 10 takových uchazečů o zaměstnání.

Celkově můžeme z uvedených dat konstatovat, že situace s nezaměstnaností v obci je velice dobrá. Nízká míra nezaměstnanosti v obci je dána hlavně blízkostí krajského města, kde je nabídka pracovních příležitostí široká a většina obyvatel v obci za prací dojíždí právě do Ostravy.

Tabulka č. 11: Údaje o nezaměstnanosti 2014 - 2021 v obci Dolní Lhota

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet uchazečů celkem	64	50	43	30	17	25	34	29
Počet uchazečů - OZP - celkem	14	10	11	8	4	7	4	7
Počet mladistvých uchazečů (do 19 let věku) - celkem	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet uchazečů ve věku 50 let a více - celkem	-	17	16	10	11	13	11	12
Průměrný věk uchazečů - celkem	42,6	42,7	43,9	41,5	49,5	45,8	43,7	46,1
Počet uchazečů - absolventů - celkem	4	1	4	4	0	1	2	2
Počet uchazečů - evidence nad 24 měsíců - celkem	33	20	18	11	4	5	8	10
Podíl nezaměstnaných osob celkem (%)	6,0	4,6	4,4	3,05	1,72	2,57	3,31	2,70
Podíl nezaměstnaných osob muži	5,6	4,7	4,0	3,25	2,04	3,08	4,31	2,84
Podíl nezaměstnaných osob ženy	6,5	4,6	4,7	2,84	1,41	2,05	2,29	2,55

Zdroj: Český statistický úřad, Data pro Místní akční skupiny 2014 - 2021

Podnikání

Podle „Registru ekonomických subjektů“ (2021), je v obci Dolní Lhota evidováno celkem 207 ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou. Největší podíl co do právní formy mají živnostníci, kteří představují 77 % zastoupení všech podnikajících subjektů v obci, dále působí v obci 32 obchodních společností, 7 svobodná povolání a 1 zemědělský podnikatel.

Nejvíce podnikatelských subjektů pak působí v odvětví „Profesní, vědecké a technické činnosti“ (42 subjektů), dále v odvětví „Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel“ (39 subjektů).

Tabulka č. 12: Ekonomické subjekty v obci 2021

Podle podnikatelské činnosti	Počet
Počet subjektů se zjištěnou aktivitou celkem	207
Zemědělství, lesnictví, rybářství	8
Průmysl celkem	24
Stavebnictví	22
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	39
Doprava a skladování	6
Ubytování a stravování a pohostinství	11
Informační a komunikační činnosti	6
Peněžnictví a pojišťovnictví	1
Profesní, vědecké a technické činnosti	42

Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	2
Vzdělávání	4
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	7
Ostatní činnosti	15
Podle právní formy	
Státní podniky	2
Obchodní společnosti	32
Živnostníci	161
Svobodná povolání	7
Zemědělství podnikatelé	1

Zdroj: Český statistický úřad, <https://vdb.czso.cz/>, Ekonomické subjekty podle převažující činnosti, 2021

Následující tabulka uvádí počet zaměstnanců, kteří jsou evidováni u jednotlivých ekonomických subjektů. Celkem 146 ekonomických subjektů působí bez zaměstnanců, dalších 29 ekonomických subjektů neuvádí počet zaměstnanců. Dále celkem 29 subjektů uvádí 1 - 9 zaměstnanců a 3 subjekty uvádí 10 - 49 zaměstnanců.

Tabulka č. 13: Ekonomické subjekty v obci dle počtu zaměstnanců

Počet zaměstnanců	Počet
1 - 9	29
10 - 49	3
50 - 249	0
250 a více	0
Neuvedeno	29
Bez zaměstnanců	146

Zdroj: Český statistický úřad, <https://vdb.czso.cz/>, Ekonomické subjekty podle počtu zaměstnanců v obcích, 2021

Zemědělství

V obci Dolní Lhota bylo evidováno podnikajících v oblasti zemědělství, lesnictví a rybářství celkem **8 ekonomických subjektů**. Obec má celkovou výměru 536 hektarů, z toho orná půda tvoří 222 hektarů (41 % z celkové výměry obce). Zemědělci hospodaří na 303 hektarech půdy, lesní pozemky tvoří 33 % z celkové výměry půdy. Nezemědělská půda tvoří 43 % výměry z celkové výměry obce.

Životní prostředí

Ovzduší

V obci se nenachází žádný významný znečišťovatel ovzduší. Největším znečišťovatelem ovzduší v obci jsou domácnosti spalující nevhodná tuhá paliva (či dokonce odpad), nevhodným způsobem v emisně nevyhovujících kotlích. Domácnosti topí převážně zemním plynem, uhlím, kaly, flotem, palivovým dřívím a elektřinou. Obec v minulých letech se aktivně a komplexně nezapojila do programu kotlíkových dotací, občané se do těchto dotačních titulů zapojovali individuálně.

Občané v dotazníkovém šetření hodnotili ovzduší jako spíše dobré (31 % respondentů) celkem 24 % respondentů označilo ovzduší v obci jako velmi dobré. Dále 23 % dotazovaných hodnotilo ovzduší jako dobré a 13 % dotazovaných je s ovzduším v obci spíše nespokojeno.

Povrchové vody v obci

Okrajem obce Dolní Lhota protéká potok Porubka. Ten pramení pod obcí Pustá Polom a celková jeho délka je 20,1 km. Po celé délce potok spravuje státní podnik Povodí Odry. Potok teče okrajovými částmi Ostravy, dále pak protéká okraji obcí Vřesiny a Dolní Lhoty a v mezilehlém prostoru a mimo zástavbu probíhá v téměř 8 km dlouhém souběhu s tramvajovou tratí Poruba-Kyjovice.

Krajina, chráněná území, biotopy, veřejná prostranství

V katastru obce Dolní Lhota se nenachází žádné chráněné území ani biotop. V okolí obce se nachází četné lesy. Obec Dolní Lhota hospodaří s lesy o rozloze 84,37 ha. V současné době má obec k dispozici k údržbě lesa traktor, štěpkovač na pásovém podvozku, vyvážedku dřeva a železného koně pro vytahování kmenů ze špatně dostupných míst. Z dalšího vybavení má obec k dispozici křovinořezy a motorové pily. Velké obhospodařované území lesů ve vlastnictví obce nabízí velkou příležitost pro vytvoření naučné stezky, která v obci, resp. v obecních lesích chybí. Naučná stezka by přilákala místní obyvatelstvo, a hlavně děti do přírody a zároveň by přibyla turistická atraktivita v území obce.

V dotazníkovém šetření občané často zmiňovali neexistenci veřejného prostranství, parčíku či posezení v obci, kde by občané mohli trávit volný čas. V otázce zaměřené na existenci služeb v obci celkem 58 občanů zmínilo prioritu vybudování veřejného prostranství s mobiliářem nebo parčíku, kde by mohli občané trávit volný čas, nebo by se zde pořádali společenské akce.

Nakládání s odpady

Svoz odpadu v obci Dolní Lhota zajišťuje společnost AVE CZ s.r.o. Zajišťuje sběr, přepravu a odstraňování komunálního odpadu včetně plastu, papíru, skla a nebezpečných odpadů. Občané platí poplatek za odvoz odpadu 540 Kč/rok.

Svoz komunálního odpadu je zajištěn 1 x za 14 dní. Občané mají popelnice na komunální odpad přímo u domu. Tříděný odpad je shromažďován ve zvláštních sběrných nádobách (pytlích), které jsou barevně rozlišeny a označeny příslušnými nápisy. V obci se třídí plasty včetně pet lahví a nápojových kartonů, papír, sklo, kovy a jedlé oleje a tuky. Sběr a svoz nebezpečných složek komunálního odpadu je zajišťován dvakrát ročně a je sbírán do zvláštních sběrných nádob, stejně jako sběr a svoz velkoobjemového odpadu. Bioodpad ze zahrad (větve, tráva, ostříhané keře aj.) mohou občané obce uložit na stanovené místo na obecním dvorku, v obci však chybí sběrné místo, kde by mohli občané odnášet pravidelně vytríděné druhy odpadu včetně elektroodpadu.

Nakládání s odpady bylo v rámci dotazníkového šetření velké téma, ke kterému se vyjadřovalo velké množství respondentů i v rámci otevřených otázek. Na základní otázku týkající se třídění odpadu odpovědělo 33 % dotázaných, že jsou velmi spokojeni s odpadovým hospodářstvím v obci, dalších 32 % respondentů je spíše spokojeno. Celkem 18 % dotázaných hodnotilo odpadové hospodářství v obci jako průměrné a 11 % obyvatel je spíše nespokojeno. Další tři

procenta dotazovaných nedokáže tuto rozvojovou oblast posoudit a tři procenta dotazovaných je velmi nespokojeno se systémem nakládání odpadů v obci. Občané jako řešení problémů s odpadovým hospodářstvím navrhují zřízení dostupného a častěji přístupného sběrného dvora nebo také rozšíření počtu popelnic na tříděný odpad, resp. rozšíření sběrných hnízd v obci. V současné chvíli jsou popelnice na tříděný odpad pouze v jedné lokalitě v obci.

Cestovní ruch, relaxace, volný čas

Obec Dolní Lhota z hlediska cestovního ruchu náleží k turistickému regionu Severní Morava a Slezsko, která je členěna na jednotlivé turistické oblasti. Dolní Lhota spadá do turistické oblasti **Ostravsko**. Oblast je vhodná pro krátkodobou rekreaci, pěší turistiku, cykloturistiku, ale i příležitostnou turistiku spojenou s dopravou autem či vlakem. Na území obce najdete několik památek místního významu. Po dobu okupace byla Dolní Lhota součástí Sudet. Při osvobozovacích bojích padlo na pět set vojáků, mezi nimi devět příslušníků 1. československé samostatné tankové brigády a sedmáct občanů obce. Padlým tankistům byl vystavěn památník na místním hřbitově. V centru obce jsou pro upomínku na těžké boje ještě dva památníky padlým vojákům a místním občanům. V blízkosti školy stojí památník zakladatele Československého státu a prvního prezidenta T. G. Masaryka.

Dominantu obce tvoří kostel sv. Cyrila a Metoděje. Obec darovala římskokatolické církvi pozemek, na kterém byl postaven kamenný oltář. Tento oltář zasvěcený svatým Cyrilu a Metodějovi se měl stát základem nového kostelíku. Vlivem historických událostí však byly všechny přípravy zastaveny. Po roce 1989 se v kapli opět začaly konat bohoslužby. Za podpory obecního úřadu a občanů obce, s přispěním mnoha sponzorů byla provedena rozsáhlá přestavba a nová kaple byla 8. 8. 2004 vysvěcena a vytváří důstojnou architektonickou dominantu obce.

Hřiště a sportoviště

V obci jsou vybudována tato prostranství a sportoviště, kde mohou trávit obyvatelé a návštěvníci obce aktivně či pasivně volný čas:

- ✓ Hřiště u základní a mateřské školy
- ✓ Dětské hřiště v areálu TJ Sokol Dolní Lhota
- ✓ Tělocvična při základní a mateřské škole
- ✓ Sauna
- ✓ Tenisové kurty (v zimním období nafukovací hala)
- ✓ Fotbalové hřiště TJ Sokol Dolní Lhota
- ✓ Sportovní zázemí areálu Mokřinka

U sportovních zařízení je potřebná jejich údržba a hřiště u základní školy je třeba rozšířit o další herní prvky pro všechny věkové kategorie. Jako další příležitost se jeví obecní vlastnictví lesů, kde by mohl vzniknout přírodní bikepark, jako další možnost pro rozvoj cyklo sportu v obci.

Respondenti v dotazníkovém šetření odpovídali na otázku, zda je obec atraktivní pro návštěvníky či turisty. Celkem 26 % respondentů odpovědělo, že atraktivita obce je na průměrné úrovni, 23 % dotázaných uvedlo, že obec je spíše neatraktivní a 16 % obyvatel nedokázalo tuto rozvojovou oblast posoudit.

Dále občané v dotazníku hodnotili dostatek příležitostí pro sport a volný čas. Nejčastěji odpovídali dotazující, že jsou spíše spokojeni s příležitostmi pro sport a volný čas (32 % dotazující), celkem 27 % dotazujících je velmi spokojeno a 20 % dotazovaných hodnotilo sport a volný čas jako průměrnou rozvojovou oblast. Celkem 13 % obyvatel oblast nedokáže posoudit a 8 % dotazovaných je spíše nespokojena s příležitostmi pro sport a volný čas.

Bezpečnost

Obec Dolní Lhota patří pod obvodního oddělení Policie ČR Velká Polom nebo občané mohou využít v nočních hodinách služeb Obvodního oddělení policie Ostrava Poruba 2. Podle veřejných dat policie ČR dostupných na stránkách www.kriminalita.policie.cz bylo za poslední rok v obci Dolní Lhota spácháno celkem 28 trestných činů. Z toho čtyři činy se týkaly krádeží vloupáním, dva krádeží, čtyři činy byly klasifikovány jako podvody. Dalších šest činů bylo klasifikováno jako jiný majetkový delikt. V obci se za rok stala jedna dopravní nehoda a jeden delikt se týkal toxikománie. Zároveň v obci došlo ke čtrnácti přestupkům. Ke zvýšení bezpečnosti v obci by přispělo pořízení kamerového systému ve vybraných lokalitách. Dle dotazníkového šetření v obci by 54 % obyvatel uvítalo v obci kamerový systém, který by vedl k vyšší bezpečnosti občanů v obci.

Hasiči

V území funguje jednotka sboru dobrovolných hasičů Dolní Lhota zařazena do kategorie JPO III, s územní působností zasahující i mimo území svého zřizovatele a dobou výjezdu do 10 minut. Jednotka pro rok 2023 čítá celkem 16 členů. K základnímu vybavení jednotky patří Cisterna Tatra, dopravní automobil - Ford Transit, přívěsný vozík, motorová pila, elektrocentrála, plovoucí čerpadlo a kalové čerpadlo a další drobné standartní vybavení pro hasičskou jednotku. Hasičská jednotka má některé vybavení již zastaralé a je potřeba obměna či doplnění vybavení. K finančně nejnáročnější investici patří výměna dopravního vozidla Ford Transit a výměna zásahových obleků.

V roce 2022 byla stavebně dokončena a zkolaudována nová hasičská zbrojnice, která byla zrekonstruována z dotačních titulů. Projektem byla realizována přístavba a stavební úpravy hasičské zbrojnice místní JSDH. Dobrovolní hasiči tak v současnosti disponují dostatečnými prostory pro garážování techniky, prostory pro školení či zasedání. Ve venkovních prostorech hasičské zbrojnice došlo také ke zpevnění ploch prostřednictvím položení nového asfaltového povrchu.

Obrázek č. 8: Zrekonstruovaná hasičská zbrojnice

Zdroj: www.dolnilhota.cz

Územní plánování

Poslední schválený územní plán je z roku 2011 a byl financován z dotačních prostředků Evropské unie. Nové zastupitelstvo obce Dolní Lhota chystá aktualizaci tohoto územního plánu.

Spolupráce obce s dalšími subjekty

Obec Dolní Lhota působí ve dvou dobrovolných svazcích. Členství v těchto svazcích je důležité hlavně pro navázání spolupráce s ostatními obcemi, a to nejen v regionu, ale také v zahraničí. Tato spolupráce vede ke společným investičním akcím a také společnému získávání finančních prostředků, jak z evropských, tak z národních zdrojů.

Obec Dolní Lhota je členem těchto sdružení:

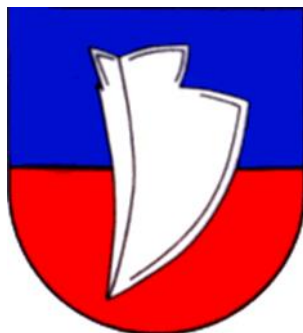
Mikroregion Matice Slezská

Mikroregion Matice Slezská byl ustaven podpisem smlouvy o sdružení dne 17. 12. 1999 čtrnácti obcemi bývalého okresu Opava, které tvoří souvislé území mezi Opavou a Ostravou. Jeho území je ohraničeno na západě katastrálním územím města Opavy, na severu řekou Opavou, na východě katastrálním územím města Ostravy a na jihu administrativní hranicí s bývalým okresem Nový Jičín. Jedná se o vesnický region, i když jeho povaha není dominantně zemědělská, jak je to u vesnických mikroregionů běžné. Tento mikroregion je vyčleněn převážně geografickými podmínkami, lokalizací po obou stranách hlavní dopravní tepny - silnice mezi Opavou a Ostravou - a potencionálem pro vytvoření odpočinkové zóny. Typicky venkovský charakter mají zejména obce v jižní části mikroregionu. Sdružení vzniklo za účelem rozšíření, zlepšení a prohloubení hospodářské, kulturní a jiné spolupráce. V současnosti má mikroregion devět členských obcí.

Místní akční skupina Opavsko z.s.

Místní akční skupina Opavsko z. s. je spolek, který vznikl 1. března 2006 a v současnosti má 108 členů. Posláním spolku je hájit veřejně prospěšné i vzájemně prospěšné zájmy členů spolku při rozvoji Opavska ve všech jeho formách a také rozvíjet vytvořené institucionalizované místní partnerství veřejného a soukromého sektoru (MAS Opavsko) při dodržování zásad transparentnosti a nediskriminace. Místní akční skupina připravuje a realizuje projekty pro rozvoj venkova s využitím integračních a inovačních přístupů pro naplnění Strategie komunitně vedeného místního rozvoje na území MAS Opavsko.

Program rozvoje obce Dolní Lhota na roky 2023 - 2028

STRATEGICKÁ ČÁST

Program rozvoje obce Dolní Lhota

Strategický rozvojový dokument vychází ze strategické vize, ta byla vytvořena na základě socioekonomické analýzy, dotazníkového šetření a diskuzí s vedením obce. Zároveň strategická i návrhová část vychází ze znalostí, zkušeností a záměrů vedení obce a z podnětů, se kterými se občané na vedení obce obracují.

Strategická vize

Dolní Lhota je příjemným a žádaným místem k bydlení s veškerou občanskou vybaveností, využívající své výhodné pozice v blízkosti krajského města. Dolní Lhota je aktivní, bezpečná a dobře hospodařící obec, kde mohou občané otevřeně komunikovat s vedením obce.

Návrh aktivit pro rozvoj obce

Pro plánování rozvoje obce bylo stanoveno několik prioritních oblastí, v těchto oblastech pak byly určeny rozvojové cíle a k jejich dosažení pak navrhovaná opatření a konkrétní (investiční i neinvestiční) aktivity k realizaci.

PRIORITNÍ OBLAST 1: DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA a BEZPEČNOST V DOPRAVĚ, CYKLODOPRAVA	
Cíl 1.1: Zlepšení dopravní infrastruktury v obci	
Cíl 1.2: Bezpečnost v dopravě	
Opatření 1.2.1: Rekonstrukce, budování a údržba chodníků v obci	
Aktivity naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- vybudování či rekonstrukce chodníků v obci Dolní Lhota- údržba stávajících chodníků v obci- pořízení strojního vybavení na zimní údržbu chodníků v obci
Opatření 1.2.2: Realizace bezpečnostních prvků zvyšujících bezpečnost pěší dopravy	
Aktivity naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- vytipování bezpečnostně problémových úseků v obci- realizace dopravně-bezpečnostních opatření na problémových úsecích (křižovatkách) v obci Dolní Lhota, které povedou k zvýšení bezpečnosti chodců v obci- realizace dopravních bezpečnostních prvků zklidňující dopravu- využití dotačních prostředků pro realizaci jednotlivých bezpečnostních opatření v obci
Opatření 1.2.3: Rekonstrukce komunikací v obci	
Aktivity naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- vytipování problémových úseků silnic v obci- pokračování v rekonstrukci a opravách místních komunikací v obci- údržba komunikací v obci
Opatření 1.2.4: Vybudování cyklistické infrastruktury v obci	
Aktivity naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- mapování možností výstavby cyklostezek v katastru obce- revize územního plánu

	<ul style="list-style-type: none">- spolupráce s okolními obcemi při vytipování vhodných cyklostezek- vybudování cyklostezky Dolní Lhota – Velká Polom- vybudování dalších vhodných cyklostezek propojující obec s okolními obcemi- využití dotačních možností při realizaci cyklostezek
--	---

PRIORITNÍ OBLAST 2: ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, PAMÁTKY A VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ**Cíl 2.1: Zlepšení ovzduší v obci****Opatření 2.1.1: Snížení emisí znečišťujících látek z lokálních zdrojů topení****Aktivita naplňující dané opatření:**

- využití kotlíkových dotací pro občany i podnikatele v obci
- informovanost a osvěta obyvatel
- podpora využívání moderních zdrojů vytápění

Cíl 2.2: Lepší životní prostředí v obci a volné krajíně**Opatření 2.2.1: Revitalizace a péče o stávající veřejná prostranství v obci, vznik nových veřejných prostranství, údržba vzhledu obce****Aktivita naplňující dané opatření:**

- péče o stávající zeleň v obci
- péče o stávající veřejná prostranství v obci
- mapování možností vzniku nových veřejných prostranství či parčíku v obci
- realizace nového veřejného prostranství v obci
- pořízení strojního vybavení na údržbu zeleně v obci
- pořízení strojního vybavení na zimní údržbu v obci

Opatření 2.2.2: Zlepšení ochrany a péče o přírodu a krajinu v katastru obce**Aktivita naplňující dané opatření:**

- údržba lesních cest v katastru lesů obce Dolní Lhota
- údržba obecních lesů v katastru obce Dolní Lhota
- vytvoření naučné stezky v obecních lesích za účelem poznávání lesů místními obyvateli

Cíl 2.3: Zlepšení odpadového hospodářství v obci**Opatření 2.3.1: Zlepšení třídění odpadů v obci****Aktivita naplňující dané opatření:**

- motivace občanů ke třídění odpadů
- informovanost a osvěta občanů v oblasti třídění odpadů
- vybudování sběrného místa v obci
- zřízení sběrných hnízd na tříděný odpad v obci
- meziobecní spolupráce v oblasti nakládání s odpady

PRIORITNÍ OBLAST 3: SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNICKÉ SLUŽBY, VZDĚLÁVÁNÍ	
Cíl 3.1: Zkvalitnění sociálních a zdravotních služeb v obci	
Opatření 3.1.1: Kvalitní zázemí pro zdravotnické služby v obci, zajištění kvalitních zdravotnických služeb v obci	
Aktivity naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- udržování kvalitního zázemí pro poskytování zdravotnických služeb v obci- zjištění možností poskytování zdravotnických služeb v obci- oslovení lékařů
Opatření 3.1.2: Zabezpečení dostupných sociálních služeb pro obyvatele obce	
Aktivity naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- aktivní propagace sociálního poradenství, které je zajišťováno ze strany města Ostravy- zajištění a komunikace se zařízeními, které poskytují služby pro seniory, zejména pečovatelské služby
Cíl 3.2: Zkvalitnění vzdělávání v obci	
Opatření 3.2.1: Budování moderní infrastruktury pro předškolní vzdělávání	
Aktivity naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- vybudování relaxačního prostoru pro odpočinek dětí v průběhu dne- vybudování nového zázemí ředitelny a zázemí pro pedagogy.
Opatření 3.2.2: Zlepšení vybavení školní kuchyně	
Aktivity naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- pořízení nového vybavení školní jídelny, jako jsou nové kuchyňské spotřebiče (konvektomat, pečicí pánve, robot, apod.) a kuchyňské zařízení (nerezové stoly, boxy, apod.).
Opatření 3.2.3: Podpora vzdělávání zaměstnanců Mateřské školy Dolní Lhota a Základní školy Dolní Lhota	
Aktivity naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- spolupráce mateřské školy s projektem Místního akčního plánu vzdělávání pro území Ostravska, který zajišťuje vzdělávání pedagogických pracovníků
Opatření 3.2.4: Budování moderní infrastruktury pro základní vzdělávání	
Aktivity naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- vybudování venkovní učebny v návaznosti na klíčové kompetence přírodní vědy, technické a řemeslné obory, práce s digitálními technologiemi- modernizace vybavení kmenových učeben - nábytek, ICT technik- zavedení pokročilých výukových metod jako je virtuální realita, robotika do výuky, modernizace odborné učebny.
Opatření 3.2.5: Kapacitní řešení druhého stupně základní školy v obci Dolní Lhota	
Aktivity naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- aktivní hledání řešení problémů dojíždění žáků druhého stupně základní školy- podepsání smlouvy o spádovosti ZŠ Dolní Lhota s jinou obcí- rozšíření ZŠ Dolní Lhota o druhý stupeň
Opatření 3.2.6: Podpora knihovnictví v obci	
Aktivity naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- udržení provozu knihovny v obci- údržba zařízení v knihovně

PRIORITNÍ OBLAST 4: TECHNICKÁ A VEŘEJNÁ INFRASTRUKTURA V OBCI, RESILIENCE A BEZPEČNOST**Cíl 4.1: Zkvalitnění a modernizace technické a veřejné infrastruktury v obci****Opatření 4.1.1: Komplexní řešení odkanalizování obce****Aktivity naplňující dané opatření:**

- pořízení studie řešení odvádění a likvidace odpadních vod a hydrogeologického průzkumu
- analýza možností odkanalizování obce
- řešení odkanalizování nemovitostí, kde není možné realizovat domovní čističky odpadních vod
- motivace občanů k pořízení domovních čistíren odpadních vod
- pomoc občanům při realizaci projektu domovní čistírny odpadních vod
- udržení obecního dotačního titulu sloužícího k příspěvku na domovní čistírny odpadních vod

Opatření 4.1.2: Kvalitní, bezpečná a efektivní veřejná správa**Aktivity naplňující dané opatření:**

- zavádění moderních informačních technologií
- posílení a zrychlení internetu pro obecní úřad i občany obce
- zabezpečení jednotlivých informačních systémů obce
- zajištění bezpečnosti a ochrana před kybernetickými útoky
- pokračující digitalizace veřejné správy (elektronické úřední desky)
- zajištění propojení informačních technologií obecního úřadu s jinými informačními systémy státu
- investice do modernizace webových stránek obce
- udržování kvalitní komunikace s občany (např. udržování provozu rozhlasu, sms rozesílka)
- posílení telekomunikační sítě
- aktualizace územního plánu

Cíl 4.2: Zvýšení bezpečnosti obyvatel, snižování rizik katastrof**Opatření 4.2.1: Kvalitní zázemí a vybavení pro zásahovou jednotku****Aktivity naplňující dané opatření:**

- údržba techniky a vybavení zásahové JPO III
- podpora investic do hasičské zbrojnice v obci
- podpora a vybavení zásahové jednotky JPO III
- využití dotačních titulů při pořízení vybavení JPO III

Opatření 4.2.2: Resilience a snižování rizik katastrof**Aktivity naplňující dané opatření:**

- hledat aktivity pro zvyšování odolnosti obyvatel před případnými následky katastrof,
- krizový plán obce, opatření na úrovni územního plánu obce
- zvyšovat informovanost obyvatel o krizových situacích
- zálohovaný, energeticky soběstačný (alespoň krátkodobě) obecní úřad
- krizové bydlení pro lidi v nouzi
- budovat strategické zásoby a kapacity

Opatření 4.2.3: Zajištění bezpečnosti v obci**Aktivity naplňující dané opatření:**

- analýza potřeb kamerového systému v obci (vytipování vhodných lokalit pro instalaci kamerového systému)

PRIORITNÍ OBLAST 5: ENERGIE	
Cíl 5.1: Snižování energetické náročnosti veřejných budov a veřejné infrastruktury, včetně technologické spotřeby	
Opatření 5.1.1: Úspory energií a realizace úsporných opatření na obecním majetku	
Aktivity naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- zateplování pláště veřejných budov,- instalace úsporných svítidel ve vnitřním prostředí- modernizace a doplnění úsporného veřejného osvětlení- pořízování úsporných spotřebičů a dopravních prostředků.- zavedení energetického managementu obecních budov, měření a vyhodnocování spotřeby energií- společné nákupy energií
Opatření 5.1.2: Zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie na celkové spotřebě	
Aktivity naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- instalace fotovoltaických zdrojů energie na střechách obecních budov- vytváření studií a projektové přípravy pro zvyšování podílu OZE
Opatření 5.1.3: Informovanost a osvěta, podpora komunitní energetiky	
Aktivity naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- komunitní energetika představuje krok k decentralizované výrobě a spotřebě energií, přispívá k úspoře energií, zlepšuje provozní režim nestabilních obnovitelných zdrojů, generuje příjmy a nové pracovní příležitosti pro místní komunity. Komunitní energetika se jeví jako efektivní nástroj pro lepší využívání potenciálu obnovitelných zdrojů energie (OZE) a snížení závislosti regionů na vnějších dodávkách energií.- sekundárním efektem komunitní energetiky může být podpora lokální ekonomiky, zvýšení resilience území a tvorba pracovních míst
Cíl 5.2: Snižování energetické náročnosti domů a objektů soukromého sektoru	
Opatření 5.2.1: Vytvoření podmínek pro úspory občanů a podniků	
Aktivity naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- koordinace energetických potřeb s územním plánem- instalace nebo podpora instalace nabíjecích stanic pro elektromobilitu- informovanost a osvěta občanů o možnostech dotace pro úsporná řešení v domácnostech- využití dotačních titulů Nová zelená úsporám

PRIORITNÍ OBLAST 6: SPOLKY A VOLNÝ ČAS	
Cíl 6.1: Podpora spolků v obci a aktivního volného času - všestranná, investiční i organizační podpora spolkové činnosti v obci	
Opatření 6.1.1: Organizační podpora spolkové činnosti	
Aktivity naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- pravidelný dotační program pro spolky na základě žádosti- spolupráce se spolky v obci při tradičních obecních i spolkových akcích- materiálně technická podpora spolkové činnosti- pořízení a údržba vybavení pro spolkovou činnost- investiční podpora spolků v obci
Opatření 6.1.2: Budování a podpora infrastruktury pro volnočasové aktivity v obci	
Aktivity naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- údržba a investice do infrastruktury určené pro volnočasové aktivity v obci- vybudování nového hřiště v obci nebo rozšíření stávajících hřišť o hrací prvky pro všechny věkové kategorie dětí- vybudování parku nebo veřejného prostranství, které bude sloužit pro setkávání občanů či k relaxaci- vybudování naučné stezky v obecních lesích- využití dotačních možností při realizaci volnočasové infrastruktury

PRIORITNÍ OBLAST 7: DEMOGRAFICKÉ ZMĚNY - PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	
Cíl 7.1: Snížení negativních dopadů demografických změn na kvalitu bydlení a služeb v obci V souvislosti se stárnutím populace vyvstanou nové potřeby, a to jak v oblasti investic a infrastruktury, tak v dostupnosti služeb. Zásadní bude najít nová řešení na podporu všech občanů, kterých se bude tato změna týkat.	
Opatření 7.1.1: Opatření v důsledku snížení počtu obyvatel obce v produktivním věku	
Aktivity naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- bude potřeba najít způsoby jak udržet obyvatele co nejdéle zdravé a aktivní, zapojit je do života a práce na obci i v důchodovém věku
Opatření 7.1.2: Zajistit podmínky pro poskytování zdravotní péče v místě	
Aktivity naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- přizpůsobení možnosti poskytování zdravotní péče v obci.- snížení nákladů na zdravotní péči (telemedicína, vyšetření na dálku, digitalizace a zavádění efektivních způsobů poskytování zdravotní péče)- programy prevence- zajištění lepších podmínek pro poskytování zdravotní péče v místě (praktický lékař, oční, zubní, gynekolog), např. vytvoření vhodných podmínek pro lékaře (např. bydlení, zdravotní středisko)- podpora dopravy občanů do vzdálenějších zdravotnických zařízení (senior taxi) nebo jiné zvýhodněné způsoby dopravy
Opatření 7.1.3: Opatření v důsledku zajištění specifických potřeb seniorů	
Aktivity naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- obecní používání nástrojů strategického řízení, plánování s ohledem na demografický vývoj - včasné kalkulace kapacit školských zařízení, domovů pro seniory,

	<ul style="list-style-type: none">- plánování sociálních služeb a pečovatelských kapacit,- vytváření podmínek pro život zvětšujícího se počtu seniorů v obci, nabídka služeb (např. senior taxi nebo denní stacionář, vzdělávání seniorů, kultura) atd.- uzpůsobení infrastruktury a zlepšení bezpečnosti dopravy (bezbariérové přístupy, chodníky, přechody pro chodce, omezení rychlosti a jiné prvky zvyšující bezpečnost chodců a cyklistů i samotné dopravy na území obce).
--	--

PRIORITNÍ OBLAST 8: PODPORA PODNIKÁNÍ**Cíl 8.1: Infrastruktura pro rozvoj podnikání a zaměstnanosti v obci****Opatření 8.1.1: Spolupráce obce s místními podnikatelskými subjekty, podpora podnikání**

Aktivita naplňující dané opatření:	<ul style="list-style-type: none">- předávání informací mezi představiteli obce a místními podnikateli,- participace soukromého sektoru při pořádání různých akcí,- sponzoring, finanční nebo věcná podpora činnosti obce, příspěvkových organizací a místních spolků,- odpovědné zadávání veřejných zakázek - zadávání menších veřejných zakázek místním firmám (v případě větších veřejných zakázek dle zákona je nutné, aby se místní podnikatelé zapojili do zadávacího řízení, z nichž vzejde zhotovitel (dodavatel) veřejné zakázky).
---	--

Realizace programu rozvoje obce Dolní Lhota

Rozvojový program obce a jeho navržené aktivity by měly být v průběhu let 2023 - 2028 průběžně naplňovány. O postupu realizace rozvojového programu obce budou občané pravidelně informováni, a to zejména na pravidelných setkáváních zastupitelstva a také prostřednictvím místního zpravodaje a webových stránek obce.

Za to, jak bude rozvojový program obce naplňován, respektive jeho navržené aktivity, a jak bude vyhodnocován průběh realizace, nese odpovědnost zastupitelstvo obce Dolní Lhota. Důležité je nastavení monitorování tohoto plánu a plánování jednotlivých aktivit v čase.

Jednou ročně, zpravidla na konci roku (před schválením rozpočtu obce na další rok), bude starosta obce vytvářet informační zprávu o naplňování programu rozvoje obce. Tato zpráva bude obsahovat dosažené výsledky v rámci rozvojového plánu a také návrh na pokračování naplňování aktivit na další období, tzv. akční plán na další rok.

Akční plán bude obsahovat navržení jednotlivých aktivit pro budoucí období jednoho roku, navrhování způsobu realizace plánovaných aktivit včetně návrhu způsobu jejich financování. Tento akční plán na další rok předkládá zastupitelstvo obce na posledním zasedání zastupitelstva v daném roce. Je to hlavní nástroj realizace programu rozvoje obce. Navržené aktivity v akčním plánu budou součástí finančního plánu obce.

Program rozvoje obce bude aktualizován dle potřeb obce. Podněty pro aktualizaci programu rozvoje obce a akčního plánu bude zastupitelstvo obce shromažďovat s pomocí starosty, pracovníků obecního úřadu a občanů obce v rámci komunitních projednávání, anket nebo setkávání s obyvateli.

Program rozvoje obce bude veřejnosti přístupný prostřednictvím webových stránek obce.

Závěr

Program rozvoje obce Dolní Lhota je nástrojem pro strategické řízení obce. Tento dokument by měl hlavně ukázat další směr rozvoje života v obci. Zároveň je také tento program dokumentem, který mapuje a popisuje celistvě potenciál, potřeby a hrozby obce a navrhuje směry rozvoje jednotlivých prioritních oblastí života v obci. Představuje tak důležitý nástroj pro vedení i občany obce.

Zejména z analytické části dokumentu vyplývá, že obec se nepotýká v žádné prioritní oblasti se zásadními (obtěžně řešitelnými) problémy, její vývoj je v souladu s vývojem sousedních obcí a regionu. Obec má ambici se dále rozvíjet, zvyšovat kvalitu života obyvatel a prostřednictvím navržených opatření a aktivit naplňovat vizi obce jako místa pro spokojený život všech občanů.

Dokument je důležitý nejen pro zdokonalení infrastruktury obce, ale také pro rozvoj již existujících nebo navázání nových forem spolupráce v rámci veřejného i soukromého sektoru. Tato spolupráce by měla být dlouhodobá a měla by přinášet užitek všem zúčastněným stranám.

Důležitým úkolem pro vedení obce je vytváření ročních akčních plánů, prostřednictvím kterých bude rozvojový plán obce naplňován a také hodnocen.

Seznam tabulek a obrázků

Seznam tabulek:

- Tabulka č. 1: Predikce vývoje počtu obyvatel v obci Dolní Lhota*
- Tabulka č. 2: Predikce vývoje počtu narozených obyvatel v obci Dolní Lhota*
- Tabulka č. 3: Průměrný věk obyvatel obce Dolní Lhota 1. 1. 2022*
- Tabulka č. 4: Věkové složení obyvatel obce Dolní Lhota*
- Tabulka č. 5: Přirozený a mechanický pohyb obyvatel*
- Tabulka č. 6: Vývoj počtu dětí v mateřské škole v MŠ Dolní Lhota*
- Tabulka č. 7: Vývoj počtu žáků v ZŠ Dolní Lhota*
- Tabulka č. 8: Počet a parametry domů a bytů v obci Dolní Lhota*
- Tabulka č. 9: Dokončené byty v obci Dolní Lhota*
- Tabulka č. 10: Byty v obci Dolní Lhota*
- Tabulka č. 11: Údaje o nezaměstnanosti 2014 - 2021 v obci Dolní Lhota*
- Tabulka č. 12: Ekonomické subjekty v obci 2021*
- Tabulka č. 13: Ekonomické subjekty v obci dle počtu zaměstnanců*

Seznam obrázků:

- Obrázek č. 1: Mapa obce Dolní Lhota*
- Obrázek č. 2: Památníky padlým vojákům*
- Obrázek č. 3: Mateřská škola Dolní Lhota*
- Obrázek č. 4: Základní škola Dolní Lhota*
- Obrázek č. 5: Kulturní sál obce Dolní Lhota*
- Obrázek č. 6: Řez domovní čistírnou odpadních vod pro 5 obyvatel*
- Obrázek č. 7: Kostel sv. Cyrila a Metoděje*
- Obrázek č. 8: Zrekonstruovaná hasičská zbrojnice*